

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Provedba HKO-a

Prof. dr. sc. Mile Dželalija

Radionica

Hotel International, Zagreb, 29. rujna 2015.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

- **Slabosti postojećeg sustava osiguravanja kvalitete, i**
- **uloga Registra HKO-a u:**
  - **otklanjanju tih slabosti, te**
  - **izgradnji fleksibilnosti**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Slabosti postojećeg sustava osiguravanje kvalitete

- Navedite i objasnite jedan primjer slabosti postojećeg sustava osiguravanja kvalitete (u visokom obrazovanju, strukovnom, općem).
- RASPRAVA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Uloga (Registra) HKO-a u otklanjanju slabosti

- Ukratko objasnite kako to (Registar) HKO-a pomaže u otklanjanju navedenih slabosti.
- RASPRAVA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Uloga (Registra) HKO-a u izgradnji fleksibilnosti

- Ukratko objasnite kako to (Registar) HKO-a pomaže izgradnji fleksibilnosti.
- RASPRAVA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpore radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Uloga i sadržaj standarda kvalifikacije

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpore radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Uloga i sadržaj standarda kvalifikacije

- Navedite sadržaj Registra HKO-a.
- Objasnite ulogu standarda kvalifikacije.
- Navedite i klasificirajte sadržaj standarda kvalifikacije (po važnosti).
- **RASPRAVA**

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Izrada i osiguravanje kvalitete standarda kvalifikacije

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i
ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a

Izrada i osiguravanje kvalitete standarda kvalifikacije

- Objasnite pojam “**kultura kvalitete**”.
- Sa što manje pojmova objasnite suvremeneni “**sustav osiguravanja kvalitete**”.
- Navedite i objasnite ključne korake tijekom izrade prijedloga standarda kvalifikacije.
- Objasnite ulogu Sektorskog vijeća u HKO-u.
- RASPRAVA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Praktični koraci u izradi i osiguravanju kvalitete standarda kvalifikacije

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Praktični koraci u izradi i osiguravanju kvalitete SK

- Navedite ključne praktične korake u izradi i osiguravanju kvalitete standarda kvalifikacije.
- RASPRAVA

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpore radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Sadržaj i obrazac standarda kvalifikacije

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Sadržaj i obrazac standarda kvalifikacije

A. OPĆI PODATCI

- *Predlagatelj*
- *Uloga kvalifikacije (tržište rada; nastavak obrazovanja; ostale potrebe)*
- *Mišljenja drugih zainteresiranih*

B. OPIS SK

- *Naziv*
- *Sektorsko vijeće*
- *Razina*
- *Itđ.*
- *SIU*
- *Uvjeti za pristupanje*
- *Uvjeti za stjecanje*
- *Datum*

C. PRIJEDLOG SIU (n-puta)

- *Naziv SIU*
- *Razina*
- *itđ.*

Karakteristike kvalifikacije i ishodi učenja

- Naziv kvalifikacije (gen+spec)

- Obujam (ECTS, ECVET, ...)

- Razina

- Uvjeti pristupanja*

- Itd.*

- Ishodi učenja (SIU)

- Uloga (tržište rada, nastavak obrazovanja, drugo)

- Itd.*

Ako je korektno napisao – daje potpune i razumljive informacije o kvalifikaciji za stručnjake u sektoru

Daju osnovne informacije o kvalifikaciji za stručnjake u drugim područjima

Daje potpun i razumljiv sadržaj za sve korisnike, stručnjake i one koji nisu, studente, profesore, poslodavce, zaposlenike, itd.

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Uloga standarda kvalifikacije u izradi i vrednovanju programa

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Uloga SK u izradi i vrednovanju programa

- Kako se vrednuju prijedlozi (npr.) studijski programi u (do)sadašnjem sustavu?
- Što se, provedbom HKO-a, novo predviđa u postupku vrednovanja?
- Što je to tako složeno (kritično) u izradi SK?
- **Rasprava**

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Efektivni ishodi učenja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Ishodi učenja – elementi koji povezuju

EQF / NQF
(kvalifikacijski
sustav, kvalifikacije)

ISHODI UČENJA

ESCO
(Tržište rada,
zanimanja)

Europass

Primjer:

Učenik/student će:

- opisati značaj Sunca za život na Zemlji;
- na temelju promatranja, opisati glavne objekte u svemiru: zvijezde, zvijezda, galaksije i nakupine galaksija;
- objasniti osnovnu ideju teorije Velikog praska;
- raspraviti prožimanje svemira gravitacijskom silom;
- opisati evoluciju Sunca i njegova zračenja;
- opisati starost Zemlje u odnosu na svemir te utvrditi vremensko razdoblje postojanja *Homo sapiens* na Zemlji;
- objasniti termonuklearne procese u zvijezdama i zračenje energije;
- opisati odnos tamne i vidljive tvari u svemiru;

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpore radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Zapisivanje ishoda učenja

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

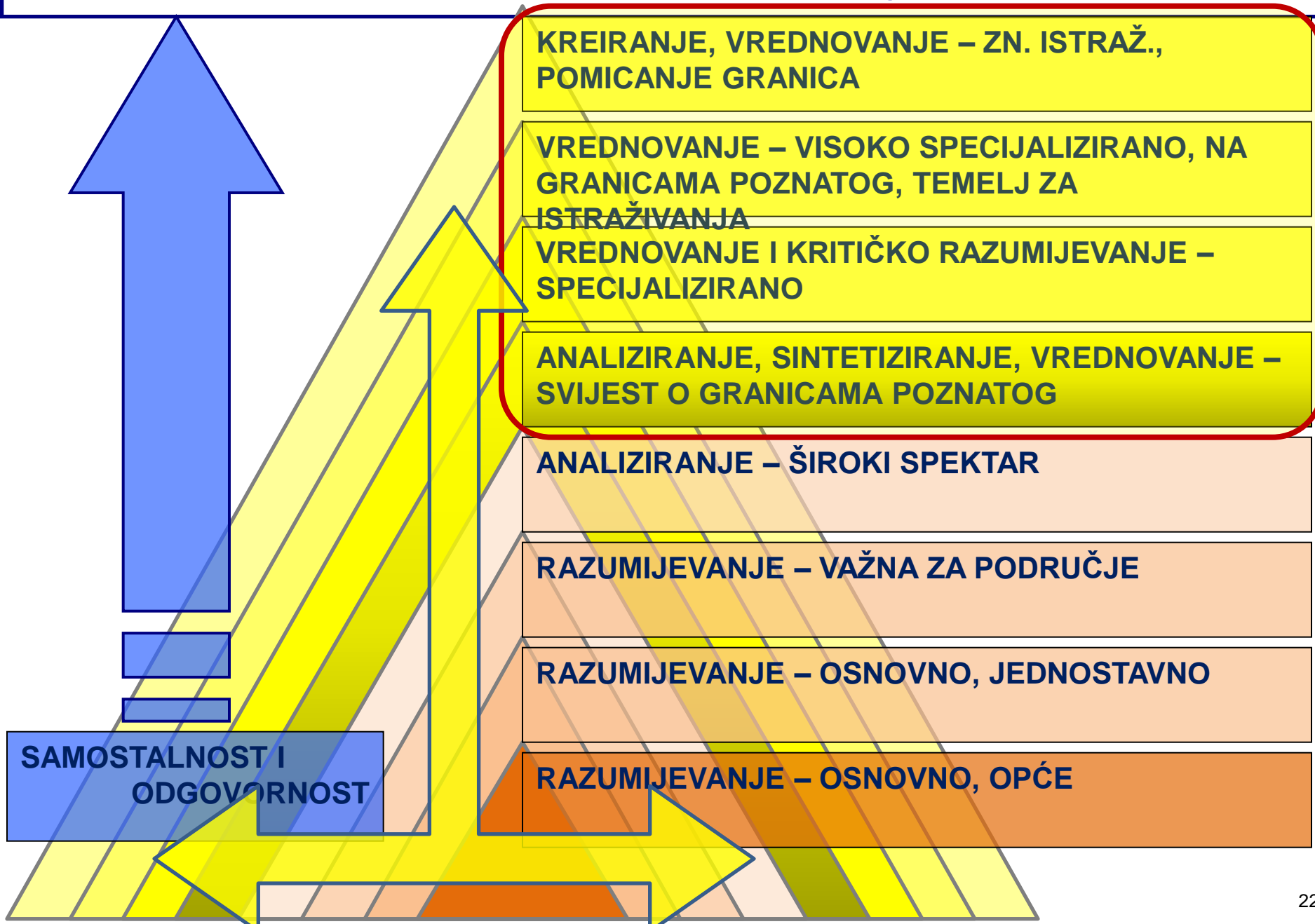

Pravila zapisivanja ishoda učenja

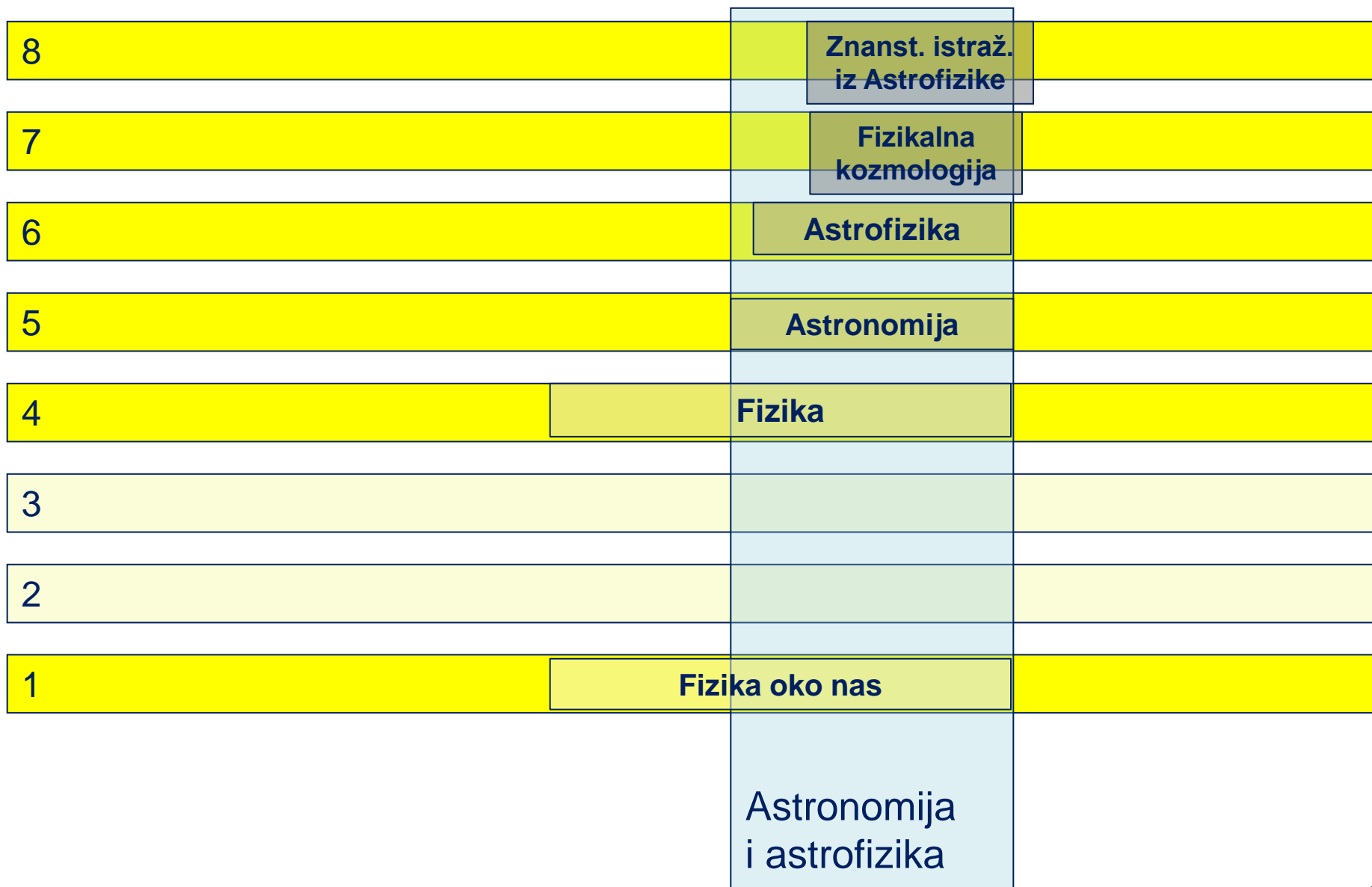
- Zapis: “Nakon učenja, pojedinac će ...” – **ne** ponavljati
- Pisati aktivne i precizne glagole uz kontekst
- (u pravilu) jedan glagol za jedan zapis
- Doseg – sadržaj usporediti u odnosu na granice poznatog:
  - npr., uvodno – specijalizirano – temelj za istraživanja
- Više razine uključuju niže
- Iskaz jasan široj javnosti
- Izbjegavati duge i složene iskaze
- 5-10 “čestica”, u pravilu
- Kriteriji za institucije i pojedince koji ocjenjuju (ispituju)
- Uvjeti pristupanja (prije toga složiti “okvire” za sve razine istog/povezanih profila)
- Složiti primjer ispita / testa

Razina ishoda učenja

Primjer SIU po razinama

Primjer (razina ?):

Učenik će:

- opisati značaj Sunca za život na Zemlji;
- prepoznati toplinski i svjetlosni učinak Sunca na jednostavnim primjerima u prirodi te opisati potrebu zaštite od Sunca;
- opisati promjene u pojavnim oblicima vode izazvane zagrijavanjem i hlađenjem;
- opisati pojavu dana i noći te pojavu osvjetljenosti i sjene;
- na temelju iskustava opisati dijeljenje tijela na sve sitnije i sitnije dijelove;
- nacrtati vidljive objekte na nebu: Sunce, Mjesec i zvijezde;
- na temelju promatranja opisati glavna obilježja zvijezda;
- na temelju promatranja kroz 4 tjedna opisati uočeni izgled Mjeseca; ...

Primjer (razina ?):

Student/doktorand će:

- u suradnji s voditeljem te drugim suradnicima na projektu osmisliti znanstveno istraživanje te istražiti odabranu problematiku iz Astrofizike ili interdisciplinarno u cilju stvaranja novih hipoteza i znanstvenih spoznaja;
- kao autor ili koautor napisati i uspješno objaviti dva ili više originalna znanstvena rada u časopisu s međunarodnom recenzijom (*peer review*);
- pripremiti i prezentirati javno priopćenje o rezultatima i znanstvenoj spoznaji na međunarodnom skupu;
- argumentirati mišljenje u raspravi s drugim znanstvenicima (*peer*) te obraniti stav tijekom javnog priopćenja o rezultatima i postignutoj znanstvenoj spoznaji na međunarodnom skupu;
- kritički prosuđivati objavljene originalne znanstvene rezultate drugih autora na problematici svoga istraživanja;
- napisati cjeloviti doktorski rad te ga javno prezentirati i obraniti;

Primjer (razina ?):

Učenik/student će:

- opisati značaj Sunca za život na Zemlji;
- na temelju promatranja, opisati glavne objekte u svemiru: zvijezde, zvijezda, galaksije i nakupine galaksija;
- objasniti osnovnu ideju teorije Velikog praska;
- raspraviti prožimanje svemira gravitacijskom silom;
- opisati evoluciju Sunca i njegova zračenja;
- opisati starost Zemlje u odnosu na svemir te utvrditi vremensko razdoblje postojanja *Homo sapiensa* na Zemlji;
- objasniti termonuklearne procese u zvijezdama i zračenje energije;
- opisati odnos tamne i vidljive tvari u svemiru;

Primjer (uvjetno dobrih) aktivnih glagola za više razine:

GLAGOLI ZA PRIKAZIVANJE VREDNOVANJA (ocjena vrijednosti nečega / nekoga) argumentirati mišljenje, izabrati opciju, izmjeriti, kritički prosuđivati, obraniti stav, ocijeniti, opravdati, odabrati, podržati, poduprijeti, potvrditi, predvidjeti, preispitati, preporučiti, procijeniti, prosuditi, rangirati, samoprocijeniti, samovrednovati, usporediti, utvrditi, valorizirati, vrednovati, zaključiti; ...

GLAGOLI ZA PRIKAZIVANJE POVEZIVANJA / SINTETIZIRANJA / KREIRANJA (povezivanje dijelova ili ideja u cjelinu, iskazivanje originalnosti) dizajnirati, formulirati / oblikovati, generalizirati / uopćavati, generirati, integrirati, izgraditi, izumiti, klasificirati, kombinirati, konstruirati, kreirati, napisati, normirati, organizirati, osmisliti, otkriti, planirati, postaviti hipotezu, povezati, predložiti, predvidjeti, preurediti, prezentirati, pripremiti, rasporediti, razviti, sastaviti (prijedlog / rješenje), skladati, složiti, stvoriti, upravljati, urediti, voditi, zaključiti; ...

GLAGOLI ZA PRIKAZIVANJA RAŠČLAMBE / ANALIZIRANJA (raščlamba na sastavnice u svrhu prilagodbe novim informacijama) analizirati, identificirati (motive, razloge, uzroke, posljedice), ispitati, izdvojiti, izračunati, kategorizirati, komentirati, nacrtati, napraviti dijagram (graf, mapu), povezati, preispitati, procijeniti, proračunati, provjeriti, raščlaniti, razlikovati, razlučiti, riješiti, skicirati, sortirati, suprotstaviti, usporediti, ustanoviti (sličnost / razliku), ...

Primjer (uvjetno dobrih) aktivnih glagola za niže razine:

GLAGOLI ZA PRIKAZIVANJE PRIMJENJIVANJA (upotrebljivanje općeg koncepta za rješenje problema) demonstrirati, ilustrirati, interpretirati, intervjuirati, isplanirati, istražiti, izabrati, izložiti, izračunati, izvesti, koristiti, odabrati, otkriti, pokazati, povezati, predvidjeti, prevesti, prikazati, prikupiti, prilagoditi, primijeniti (pravilo / zakon / ...), provesti, protumačiti, rasporediti, riješiti, rukovati, skicirati, upotrijebiti; ...

GLAGOLI ZA PRIKAZIVANJE RAZUMIJEVANJA (shvaćanje, sposobnost organiziranja i uređivanja, razumijevanje onog što je pročitano, slušano, itd.) dati primjer, diskutirati, grupirati, identificirati, izdvojiti, izračunati, izraziti (svojim riječima), izvjestiti, klasificirati, objasniti (glavnu ideju), opisati, pokazati, predvidjeti, preoblikovati, prepoznati, raspraviti, razlikovati, razmotriti, sažeti, smjestiti, svrstati, usporediti; ...

Praktični koraci u izradi SK

- Definiranje uloge kvalifikacije
- Prikupljanje relevantnih dokumenata i informacija o kvalifikaciji
  - Relevantni primjeri, strategije, istraživanja, konferencije, upitnici, itd.
- Ključnici dionici
- Razvoj ishoda učenja (fokus grupe, itd.)
  - Paziti na ukupne ishode učenja i razrađene po SIU
  - Paziti na urednost ishoda učenja (povezivanje s ispitima)
- Razvoj cjelovitog SK
- Pregled i ocjena cjelovitog zapisa SK
  - Osobe i institucije koje su manje sudjelovale u izradi
- Vraćanje na početak procesa dok se ne postigne zadovoljavajući rezultat

Kontrolna lista

- Ključni dionici uključeni
- Svi dokumenti pripremljeni
- Uloga kvalifikacije navedena
  - prema tržištu rada
  - za nastavak obrazovanja
  - Ostale uloge kvalifikacije
- Opis ukupnih ishoda učenja dobro povezan sa SIU (matrica)
- Svi SIU dobro dizajnirani, ishodi učenja, obujam, primjeri ispita, itd.
- Sve osnovne karakteristike kvalifikacije su dobro definirane (obujam, razina, itd.)
- Sve ostale informacije SK uredno navedene

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpore radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Grupni rad

Praktična simulacija izrade prijedloga SK

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Grupni rad

- Zamisliti izradu SK “*sveučilišni prvostupnik računarstva*”
- Preuzeti ulogu glavnih dionika u izradi SK
- Što su kritični elementi tijekom izrade?
- Kako ih riješiti?
- Što je “najbolje mogući” SK?
- Što je potrebno za “najbolje mogući” SK?
- Kako već u izradi biti siguran da je SK “najbolji mogući”?
- Koliko vremena (FTE) treba za izradu prijedloga SK?

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Grupni rad

Praktična simulacija vanjskog osiguravanja kvalitete SK

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

Grupni rad

- Zamisliti vrednovanje SK “*sveučilišni prvostupnik računarstva*”
- Preuzmite ulogu SV (u skladu s Pravilnikom).
- Što su kritični elementi tijekom (vanjskog) vrednovanja?
- Kako ih riješiti?
- Koliko vremena (FTE) treba za proces vrednovanja SK?

Grupni rad

- Zamisliti postojanje (navedenog) SK u Registru
- Preuzmite ulogu (npr.) jednog sveučilišta u izradi programa
- Koliko je potrebno vremena (FTE) za izradu programa?
- Treba li manje ili više vremena za izradu programa (u odnosu na situaciju kad nema SK), i koliko?
- Treba li manje ili više vremena za vrednovanje programa (npr. AZVO, u odnosu na dosadašnju situaciju kad nema SK), i koliko?

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

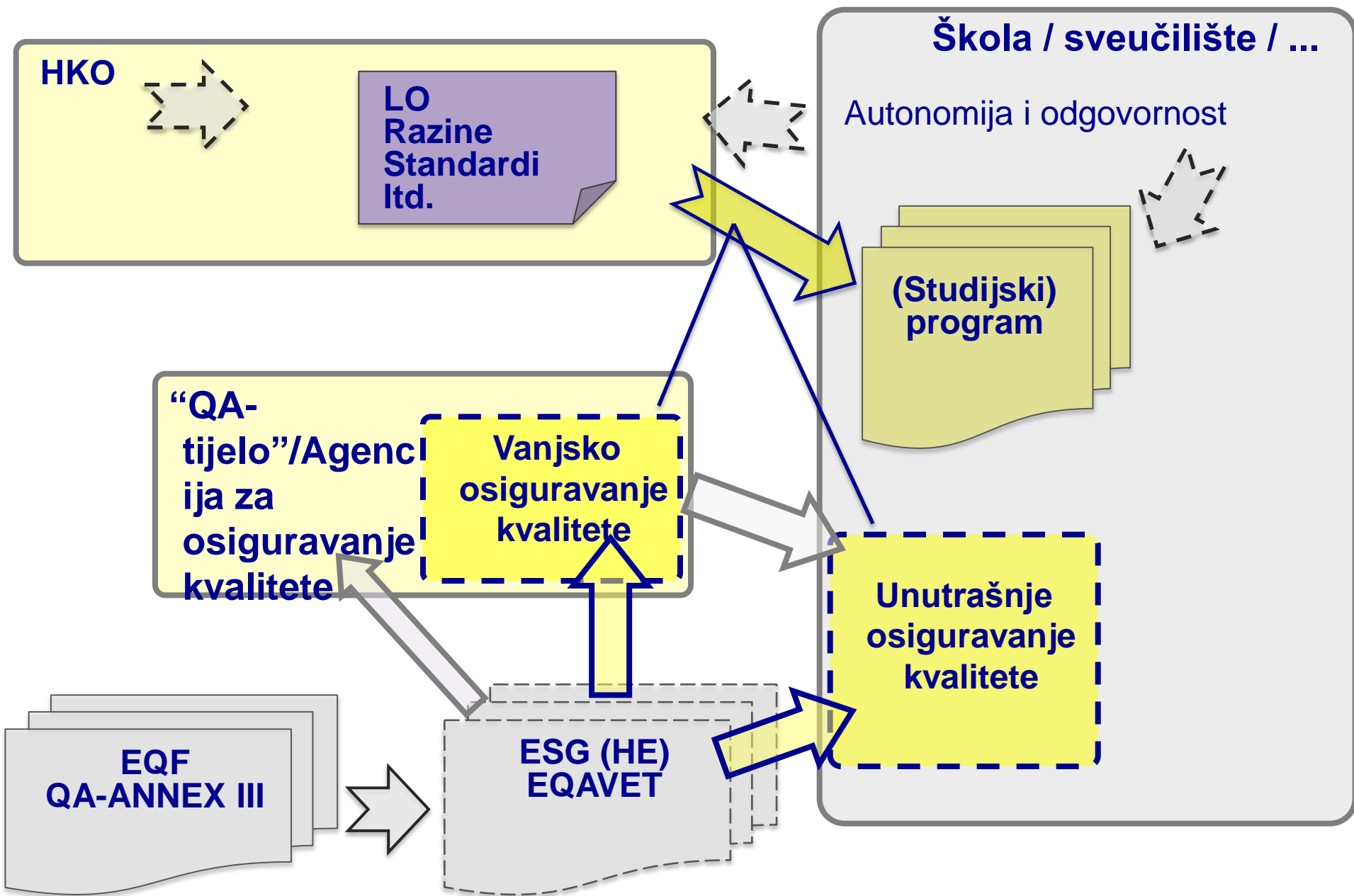
Rasprava i zaključak

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

HKO u potpori osiguravanju kvalitete

Dodatna pitanja

- Standard zanimanja?
- Skupovi kompetencija?

EQF / NQF
(kvalifikacijski
sustav, kvalifikacije)

ISHODI UČENJA

ESCO
(Tržište rada,
zanimanja)

Europass

Ulaganje u budućnost
Europska unija

Projekt *Potpora radu HKO Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a*

Hvala !

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta

